

Informace k organizaci zápisů k povinné školní docházce v roce 2026

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vydává tento dokument, za účelem poskytnutí metodické podpory základním školám pro organizaci zápisů k povinné školní docházce. Cílem je zajistit optimální průběh a vnímání zápisu jako společenské události pro dítě a jeho zákonné zástupce.

Na základě posledních změn školského zákona dochází v roce 2026 také k některým změnám v organizaci zápisu k povinné školní docházce. Úpravy v souvislosti s těmito změnami jsou pro lepší orientaci v textu této informace vyznačeny červeně.

Tato verze metodiky se vztahuje pouze k zápisům konaným v lednu a únoru 2026.

K dalším změnám dojde v roce 2027 na základě novely vyhlášky č. 48/2005 Sb. s účinností od 1. 9. 2026. Proto bude během roku 2026 připraven zcela nový metodický text, týkající se zápisu od roku 2027.

I. Právní rámec

Zápis dětí do základních škol vychází z ustanovení zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, kde je specifikován takto:

§ 36 odst. 3 školského zákona: „Povinná školní docházka začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku, pokud mu není povolen odklad. Dítě, které dosáhne šestého roku věku v době od 1. září do konce června příslušného školního roku, může být přijato k plnění povinné školní docházky již v tomto školním roce, je-li přiměřeně tělesně i duševně vyspělé a požádá-li o to jeho zákonný zástupce. Podmínkou přijetí dítěte narozeného v období od 1. září do konce prosince k plnění povinné školní docházky podle věty druhé je také doporučující vyjádření školského poradenského zařízení, podmínkou přijetí dítěte narozeného od 1. ledna do konce června doporučující vyjádření školského poradenského zařízení a odborného lékaře, která k žádosti přiloží zákonný zástupce.“

§ 36 odst. 4 školského zákona, ve znění účinném od 1. 9. 2025: „Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, a to v době od 15. ledna do 15. února kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku. Zákonný zástupce v žádosti o přijetí vedle obecných náležitostí podle správního řádu uvede

- a) mateřskou školu, ve které se dítě vzdělává nebo je individuálně vzděláváno,
- b) základní školu, v jejíž přípravné třídě nebo přípravném stupni se dítě vzdělává,
- c) zahraniční školu na území České republiky, ve které se dítě vzdělává a ve které ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky podle § 38a, nebo
- d) údaj, že se na dítě nevztahuje povinné předškolní vzdělávání, pokud se dítě nevzdělává v žádné škole podle písmen a) až c).“

Komentář: Nesplnění povinnosti přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce ze strany zákonného zástupce lze považovat za porušení jeho právních povinností, resp. za přestupek dle § 182a odst. 1 písm. a) školského zákona: Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že a) jako zákonný zástupce nepřihlásí dítě k zápisu k povinné školní docházce podle § 36 odst. 4.

Za zmíněný přestupek lze uložit pokutu až do 5 000 Kč. Žádost o přijetí podává zákonný zástupce.

§ 37 školského zákona se týká odkladu povinné školní docházky:

- U dětí narozených **1. 4. 2020 a později** se postupuje podle znění § 37 školského zákona účinného od 1. 1. 2017 do 31. 8. 2025: „Není-li dítě tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé a požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte v době zápisu dítěte k povinné školní docházce podle § 36 odst. 4, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa. Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.“
- U dětí narozených **31. 3. 2020 a dříve** se postupuje podle znění § 37 školského zákona účinného od 1. 9. 2025: „Požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte v době zápisu dítěte k povinné školní docházce stanovené ředitelem školy podle § 46 odst. 1, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o 1 školní rok, pokud zdravotní stav dítěte dlouhodobě neumožňuje jeho účast ve vyučování a tato skutečnost je doložena doporučujícím posouzením
 - a) lékaře, s výjimkou lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru praktický lékař pro děti a dorost nebo v oboru pediatrie, nebo klinického psychologa, a
 - b) školského poradenského zařízení, které přihlédne k posouzení podle písmene a).“

Podrobnější informace o odkladech povinné školní docházky najdete v metodice k odkladům: [Metodický materiál MŠMT k odkladům povinné školní docházky a zajištění plynulého přechodu dítěte mezi mateřskou a základní školou pro mateřské a základní školy - edu.gov.cz](#), případně můžete využít letáky pro zákonné zástupce: [Informační letáky k zápisu do 1. ročníku ZŠ a k odkladům povinné školní docházky - edu.gov.cz](#)

Komentář: I v případě žádosti o odklad povinné školní docházky se vede správní řízení, tedy je třeba aplikovat mj. § 45 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, tzn. v případě, že žádost nemá předepsané náležitosti nebo trpí jinými vadami, pomůže správní orgán žadateli nedostatky odstranit na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě; současně může řízení přerušit (§ 64 správního řádu).

Výše uvedené v konkrétním případě znamená, že ředitel školy vyzve žadatele k odstranění nedostatků žádosti a stanoví přiměřenou lhůtu (v kontextu daného případu) pro doplnění náležitostí žádosti o odklad povinné školní docházky (např. doložení doporučujícího posouzení příslušného školského poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa).

Podle nové úpravy školského zákona již neplatí, že při zápisu do prvního ročníku základní škola informuje zákonného zástupce dítěte o možnosti odkladu povinné školní docházky. Tato změna se týká všech dětí bez ohledu na jejich datum narození.

Komentář: Předpokládá se, že zákonný zástupce je již informován a v termínu zápisu případně požádá o odklad povinné školní docházky.

§ 37 odst. 5 školského zákona, ve znění účinném od 1. 9. 2025: „Pokud ředitel školy rozhodne o odkladu povinné školní docházky, informuje zákonného zástupce o povinnosti předškolního vzdělávání dítěte a způsobech jejího plnění.“

Komentář: Povinnost předškolního vzdělávání a způsoby jejího plnění uvádí § 34a školského zákona.

§ 46 odst. 1 školského zákona: „Místo a dobu zápisu do prvního ročníku základního vzdělávání stanoví ředitel školy, a to v souladu s § 36 odst. 4, a oznámí to způsobem v místě obvyklým, jakož i způsobem umožňujícím dálkový přístup. O přijetí k základnímu vzdělávání rozhoduje ředitel školy za podmínek stanovených v § 36.“

Komentář: Ředitel školy vyhlašuje termín zápisu do prvního ročníku základního vzdělávání v dané škole. Může jít o jeden více dnů. Termín zápisu musí být stanoven tak, aby odpovídal době v rozmezí od 15. ledna do 15. února kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku.

Doporučujeme, aby škola při zápisu informovala o zvlátnostech vzdělávání v dané škole, např.

- zaměření školního vzdělávacího programu,
- výuka některých předmětů v cizím jazyce (§ 13 školského zákona),
- vzdělávání příslušníku národnostních menšin (§ 14 školského zákona),
- třídy s rozšířenou výukou některých předmětů (§ 9 vyhlášky č. 48/2005 Sb.) aj.

II. Organizace zápisů

Organizaci a průběh zápisu k povinné školní docházce určuje vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o základním vzdělávání“). **Novelizované znění § 3a vyhlášky má účinnost až od 1. 9. 2026, bude se tedy týkat až zápisu v roce 2027. Zápisu v roce 2026 se tedy týká znění dosavadní:**

§ 3a odst. 7 vyhlášky o základním vzdělávání: „Škola před zahájením zápisu zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup informace k organizaci a průběhu zápisu, které obsahují kritéria pro přijímání žáků, počet žáků, které je možné přijmout, popis formální a případných dalších částí zápisu a popřípadě další údaje.“

Komentář: Ředitel školy zveřejňuje v dostatečném předstihu informace o organizaci a průběhu zápisu způsobem v místě obvyklým, s ohledem na § 3a odst. 7 vyhlášky o základním vzdělávání také způsobem umožňujícím dálkový přístup. Zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup je v praxi forma zveřejnění informací na webových stránkách, někdy bývá takové zveřejnění popsáno jako „dálkový přístup pomocí počítačové sítě“. Škola nemusí mít vlastní webové stránky, zveřejnění je možné např. i na webových stránkách zřizovatele. Součástí zveřejněných informací jsou i ředitelem školy stanovená kritéria pro přijímání žáků.

Zákon stanoví, že přednostně jsou k povinné školní docházce v dané škole přijímány děti s místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu spádové školy, děti umístěné v tomto obvodu ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči, a to do výše povoleného počtu žáků uvedeného ve školském rejstříku.

Podle § 178 odst. 1 školského zákona je povinností obce zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky všem svým občanům. Obec proto nemůže přijímat pasivně fakt, že její škola nemá dostatečnou kapacitu. Úkolem obce je také v souladu s demografickým vývojem a rozvojem území rozvíjet vzdělávací infrastrukturu.

Všichni žáci ze školského obvodu, resp. společného školského obvodu mají nárok na přednostní přijetí k základnímu vzdělávání před ostatními žáky. Zákon však neřeší poměry uvnitř této množiny, protože by mělo být zřejmé, že počet přijímaných žáků ze školského obvodu spádové školy má být shodný nebo menší, než jsou kapacitní možnosti základní školy.

Stav, kdy škola nemůže pojmout všechny žáky ze školského obvodu, je nutné považovat za nežádoucí. Svědčí zpravidla o tom, že obec vymezila školský obvod (nebo uzavřela dohodu o společném školském obvodu s jinou obcí, resp. jinými obcemi), bez ohledu na kapacitu školy a bez náležité znalosti demografických podmínek na příslušném území. Případně může tato situace svědčit o tom, že obec nereaguje odpovídajícím způsobem na změny v počtu obyvatel v příslušném obvodu.

V případě, že počet dětí uvnitř školského obvodu spádové školy překračuje kapacitní možnosti základní školy, nástroje z pohledu ředitele v podstatě jediným vhodným nástrojem k odmítnutí oprávněných žadatelů o přijetí los. Z pohledu žadatelů je řešení nutné hledat v povinnosti obce podle § 178 odst. 1 školského zákona, podle kterého je obec „povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území a dětí umístěných na jejím území ...“.

I kdyby totiž existovala kritéria pro nepřijetí dítěte ze školského obvodu do spádové základní školy, nebylo by zřejmé, kam se má dítě přihlásit k plnění povinné školní docházky. Proto musí učinit opatření nejprve obec pro všechny své školou povinné žáky a o řešení informovat ředitele základní školy.

Pokud škola nemá dostatečnou kapacitu pro všechny spádové děti (ať už v důsledku zastaralé obecně závazné vyhlášky, která nereflektuje novely právních předpisů, nezohlednění populačního boomu či přehlašování trvalých pobytů), zůstává povinností obce zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území a dětí umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, které se nevzdělávají ve školách zřízených při těchto školských zařízeních. Obec může zajistit plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí.

U dětí, které nemají místo trvalého pobytu (v případě cizinců místo pobytu) v příslušném školském obvodu, může ředitel školy rozhodnout o nepřijetí těchto dětí nejen z kapacitních důvodů, ale též z důvodu nesplnění kritérií jím stanovených k přijetí. Škola také může – upraví-li tak předem v kritériích zápisu – zcela vyloučit přijímání jiných než spádových uchazečů.

Kapacita tříd prvního ročníku i kritéria k přijetí musí být stanovena předem, neboť účastníci řízení musí mít právní jistotu o tom, dle jakých kritérií bude o podané žádosti rozhodováno.

Při rozhodování o přijetí nelze využít kritéria jako např. výsledek testu školní zralosti, členství ve sportovním klubu spolupracujícím se školou, pořadí přihlášky, vzdálenost bydliště dítěte od školy, bezproblémový sourozenec, dítě navštěvující mateřskou školu při dané základní škole či přípravnou třídu této školy z důvodu možné diskriminace a nerovného přístupu při přijímání.

Předregistrace prostřednictvím elektronického systému přispívá k lepší organizaci zápisu, šetří čas účastníků. Nelze ji však vyžadovat jako povinnou!

§ 3a odst. 1 vyhlášky o základním vzdělávání: Zápis k povinné školní docházce (dále jen „zápis“) je složen z formální části, a je-li při zápisu přítomno i zapisované dítě a souhlasí-li s tím zákonný zástupce dítěte, rovněž z rozhovoru a případně dalších činností s dítětem. Zákonný zástupce dítěte může být přítomen u všech součástí zápisu.

Komentář: Průběh zápisu k povinné školní docházce lze rozdělit na dvě části, formální a motivační část. Absolvování motivační části není podmínkou přijetí k povinné školní docházce.

§ 3a odst. 2 vyhlášky o základním vzdělávání: V průběhu formální části zápisu zákonný zástupce dítěte požádá o zápis dítěte k plnění povinné školní docházky.

§ 3a odst. 3 vyhlášky o základním vzdělávání: Rozhovor pedagogického pracovníka se zapisovaným dítětem trvá nejvýše 20 minut. Rozhovor je zaměřen na motivování dítěte pro školní docházku a orientační posouzení jeho školní připravenosti.

§ 3a odst. 4 vyhlášky o základním vzdělávání: Pokud škola připraví i jiné činnosti spojené s orientačním posouzením školní připravenosti dítěte formou hry nebo jinou vhodnou formou, je doba jejich trvání nejvýše 60 minut.

*Komentář: Přihlášením v době zápisu stanovené ředitelem školy (doba zápisu v konkrétní škole musí být stanovena v období od 15. ledna do 15. února kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku (§ 36 odst. 4 školského zákona)), naplní zákonný zástupce svou zákonnou povinnost. Tím je zahájeno správní řízení o přijetí k povinné školní docházce. Žádost o přijetí může být v souladu se správním řádem podána buď osobně, poštou, elektronicky s digitálním podpisem nebo datovou schránkou. **Osobní přítomnost zákonného zástupce u zápisu tedy není nezbytná, stejně jako osobní přítomnost dítěte. Jedinou výjimkou je případ, kdy škola neveřejného zřizovatele na přítomnosti u zápisu trvá a tuto informaci zveřejní současně s vyhlášením zápisu.***

Obsah formální části zápisu

V žádosti (příklad viz příloha č. 2) o přijetí k povinné školní docházce uvede zákonný zástupce dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, náležitosti stanovené v § 37 odst. 2, kterými jsou:

- jméno a příjmení žadatele (dítěte),
- datum narození,
- místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování (podle § 19 odst. 3 správního řádu),
- označení správního orgánu, jemuž je žádost určena (konkrétní základní škola).

A dále

- údaje o povinném předškolním vzdělávání podle § 36 odst. 4 školského zákona.

V žádosti se dále uvede:

- jméno a příjmení zákonného zástupce,
- místo trvalého pobytu zákonného zástupce, popřípadě jinou adresu pro doručování.

Zastupuje-li dítě jiná osoba než jeho zákonný zástupce, je zároveň podstatné, aby doložila své oprávnění dítě zastupovat.

Zástupce účastníka řízení (zákonný zástupce dítěte) je povinen předložit na výzvu oprávněné úřední osoby průkaz totožnosti (§ 36 odst. 5 správního řádu).

Podle § 19 odst. 4 správního řádu platí, že nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu. Zákonný zástupce není účastníkem řízení o přijetí dítěte ani vedlejším účastníkem, ale je zástupcem dítěte ve správním řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. března 2016, č. j.: 4 As 280/2015-36). Z toho plyne v rozhodnutí soudu zmiňovaná souvislost, že odvolání proti rozhodnutí ředitele školy může podat pouze dítě v zastoupení zákonného zástupce, nikoliv zákonný zástupce sám za sebe.

Dále se doporučuje, aby byla škola zákonnými zástupci informována o údajích potřebných pro účely nastavení vhodných podpůrných opatření pro budoucího žáka školy, o údajích o zdravotní způsobilosti dítěte ke vzdělávání a o zdravotních obtížích, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání.

Výše zmíněné informace týkající se znevýhodnění či zdravotního stavu dítěte však nemohou mít vliv na rozhodování ředitele školy o přijetí/nepřijetí dítěte.

Pokud zákonný zástupce poskytne doplňující doporučené údaje (o znevýhodnění či zdravotním stavu dítěte), je třeba souhlasu k tomu, aby škola zpracovávala a evidovala osobní a citlivé údaje dítěte/žáka ve smyslu GDPR a zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů. Souhlas je poskytnut pro účely vedení povinné dokumentace školy podle školského zákona.

V případě budoucího vzdělávání žáka z jazykově odlišného prostředí, ze sociálně znevýhodněného prostředí, žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo nadaného nebo mimořádně nadaného žáka je vhodné informovat zákonné zástupce o systému společného vzdělávání.

V přihlášce dostačuje podpis jednoho zákonného zástupce. Nelze obecně trvat na podpisu obou rodičů. Pokud si ředitel školy není vědom rozporů mezi rodiči o volbě školy, pak rozhodne o žádosti o přijetí. V opačném případě (například při doručení písemného nesouhlasu druhého rodiče s podanou žádostí o přijetí) zákonné zástupce (po případné předchozí výzvě k doložení souhlasu obou rodičů) odkáže na soud¹ a správní řízení přeruší². Následně ředitel školy rozhodne v souladu s rozhodnutím soudu.

Obsah motivační části zápisu

Zápis k povinné školní docházce je významným mezníkem v životě dítěte i jeho rodiny, a proto by měl být společenskou událostí. Cílem je motivovat dítě pro školní docházku, představit mu školu jako bezpečné a příjemné prostředí, kterého se není třeba obávat.

Prostřednictvím neformálních aktivit odpovídajících principům předškolního vzdělávání ukotvených v RVP PV má učitel příležitost dítě pozorovat a orientačně posoudit úroveň jeho dosažených znalostí a dovedností. Při zápisu nemá být dítě podrobováno diagnostickému testování, neboť to je plně v kompetenci školských poradenských zařízení, odborného lékaře nebo klinického psychologa.

¹ Nedohodnou-li se rodiče v záležitosti, která je pro dítě významná (např. kde se bude dítě vzdělávat), rozhodne o tom na návrh rodiče soud (§ 877 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník).

² Blíže viz § 64 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Pro organizaci zápisu je vyhláškou o základním vzdělávání stanoveno, že rozhovor učitele s dítětem trvá nejvýše 20 minut. Uvedená maximální doba přímé komunikace odpovídá věkové vyzrálosti a schopnostem dítěte se soustředit. Pokud škola připraví i jiné aktivity na různých místech školy s rozličnými formami podobné herním činností, může být tato doba nejvýše 60 minut.

Příklady inspirativní praxe – [Zápis do 1. ročníku základní školy jako společenská událost](#).

Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání, které se uskutečňuje podle RVP PV v mateřských školách nebo přípravných třídách základní školy. Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání, napomáhá vyrovnávat vzdělávací šance dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dle § 3a odst. 6 vyhlášky o základním vzdělávání, náleží základním školám informační povinnost vůči zákonným zástupcům dětí: Škola při zápisu prokazatelným způsobem informuje zákonného zástupce dítěte, jak může do doby zahájení povinné školní docházky pomoci dítěti v jeho dalším rozvoji.

Jako zdroj informací a inspirace pro zákonné zástupce je možné využít [materiály](#), které doporučuje NPI ČR.

III. Vydání rozhodnutí o přijetí/nepřijetí k povinné školní docházce

Ředitel školy rozhoduje (§ 165 školského zákona) ve správním řízení o přijetí k základnímu vzdělávání podle § 46 školského zákona, za podmínek stanovených v § 36 téhož zákona.

V rozhodnutí o přijetí/nepřijetí dítěte do prvního ročníku základního vzdělávání by mělo být vždy uvedeno, od kterého školního roku je/není dítě k základnímu vzdělávání přijímáno. Uvedený údaj je nezbytný z důvodu určitosti rozhodnutí a jednoznačného vymezení vzniku právních nároků s rozhodnutím spojených.

Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání se oznamují zveřejněním seznamu uchazečů pod přiděleným registračním číslem s výsledkem řízení u každého uchazeče. Seznam se zveřejňuje na veřejně přístupném místě ve škole a také způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to alespoň na dobu 15 dnů. Seznam musí obsahovat datum zveřejnění. Zveřejněním seznamu se považují rozhodnutí, kterými se vyhovuje žádostem o přijetí ke vzdělávání, za oznámená, není třeba je zasílat.³

U rozhodnutí o nepřijetí, případně dalších rozhodnutí (např. o přerušení správního řízení) se postupuje podle § 68 odst. 1 správního řádu. Náležitostmi rozhodnutí jsou: výroková část, odůvodnění a poučení o opravném prostředku.

Výroková část rozhodnutí obsahuje řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno a označení účastníka.

Odůvodnění rozhodnutí není třeba, jestliže správní orgán prvního stupně (konkrétní základní škola) v plném rozsahu žádosti vyhoví. Odůvodnění je tedy nezbytnou součástí rozhodnutí o

³ § 183 odst. 2 školského zákona

zamítnutí žádosti. Rozhodnutí je třeba odůvodnit důkladně a pečlivě. Odůvodnění musí shrnout výsledky řízení, tj. uvést, jaké skutečnosti byly podkladem pro vydání rozhodnutí. Ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu stanoví, že v odůvodnění se uvedou důvody výroku, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků.

U zamítavého rozhodnutí je třeba naplnit právo účastníka řízení na seznámení se s podklady rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu. Způsob naplnění tohoto práva je žádoucí také uvést v odůvodnění.

Poučení obsahuje informaci, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává. Odvoláním lze napadnout výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné (§ 82 správního řádu).

Rozhodnutí o přijetí, resp. nepřijetí, k povinné školní docházce by tedy mělo obsahovat zejména informace o volné kapacitě školy, počtu podaných žádostí, počtu přijatých dětí a kritériích k přijetí dítěte. Odůvodnění má být formulováno individualizovaně, aby z něj bylo patrné, proč správní orgán (ředitel konkrétní základní školy) rozhodl v případě konkrétního dítěte tak, jak rozhodl, tzn. která kritéria účastník řízení splnil a nesplnil, na kterém místě v pořadí se umístil atd.

Chybějící nebo nedostatečné odůvodnění (např. odůvodnění spočívající pouze v konstatování, že dítě nebylo přijato z kapacitních důvodů nebo rozhodnutí, které obsahuje jen odkaz na příslušná ustanovení právních předpisů) je podle ustálené judikatury nepřezkoumatelné, neboť důvody, o něž se výrok opírá, zcela chybějí. Takové rozhodnutí je zatíženo zásadní vadou, pro které může být v odvolacím nebo přezkumném řízení zrušeno.

Rozhodnutí vydává ředitel konkrétní základní školy bez zbytečného odkladu. Pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně, pak jej správní orgán vydává nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení (příp. se připočítává doba až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ústní jednání nebo místní šetření, je-li třeba někoho předvolat, někoho nechat předvést nebo doručovat veřejnou vyhláškou osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, nebo jde-li o zvlášť složitý případ, anebo doba nutná k provedení dožádání podle § 13 odst. 3, ke zpracování znaleckého posudku nebo k doručení písemnosti do ciziny).

Pokud je dítě přijato na jinou než spádovou školu, oznámí ředitel této školy tuto skutečnost řediteli školy spádové, a to nejpozději do konce května kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku (§ 36 odst. 5 školského zákona).

Rozhodnutí o nepřijetí má 1 originál, který se zakládá do spisu a vždy je uložen v základní škole. Na originále je kulaté razítko příslušné školy a originální podpis ředitele školy. Stejnopis rozhodnutí o nepřijetí (podpis oprávněné úřední osoby může být na stejnopisu nahrazen doložkou "vlastní rukou" nebo zkratkou "v. r." u příjmení oprávněné úřední osoby a doložkou "Za správnost vyhotovení:" s uvedením jména, příjmení a podpisu úřední osoby, která odpovídá za písemné vyhotovení rozhodnutí.") doručí základní škola zákonnému zástupci dítěte do vlastních rukou.

Zákonný zástupce účastníka řízení (dítěte) může podat odvolání proti rozhodnutí ředitele základní školy v 15 denní lhůtě, která běží od následujícího dne po doručení. Odvolání podává

zákonný zástupce ke krajskému úřadu příslušného kraje, kde sídlí základní škola, prostřednictvím ředitele konkrétní základní školy.

Při přezkumu podaného odvolání ředitel základní školy zváží, zda své původní rozhodnutí o nepřijetí dítěte změní na rozhodnutí o přijetí. Pokud může odvolateli v plném rozsahu vyhovět v rámci jeho odvolání, učiní tak tzv. autoremedurou a vydá nové rozhodnutí (§ 87 správního řádu). Jinak předá věc krajskému úřadu společně se stanoviskem do 30 dnů (§ 88 správního řádu).

Žák, u kterého soud upravil péči tak, že o něj pečují oba rodiče (dříve „střídavá péče“), bude plnit povinnou školní docházku v souladu s § 49 odst. 4 školského zákona střídavě ve dvou základních školách. Rodiče žáka, u kterého soud upravil péči tak, že o něj pečují oba rodiče, musí zažádat o přijetí v obou školách, kde bude žák případně plnit povinnou školní docházku (dle bydliště rodičů). Ředitelé obou škol rozhodují ve správním řízení o přijetí/nepřijetí k povinné školní docházce.

Jak můžete pomoci svému dítěti před nástupem do základní školy

Věnujte dítěti soustředěnou pozornost, při rozhovoru s ním se nezapývejte jinou činností. Dejte mu najevo zájem a trpělivě ho vyslechněte.

Povídejte si s dítětem a čtěte mu. Technologie nenahradí lidské slovo a osobní kontakt.

Vytvářejte takové situace, kdy se dítě učí jednat s jinými lidmi.

Podporujte dítě v poznávání okolního světa.

Nabízejte dítěti různorodé hry a činnosti, sami se do nich zapojujte.

Dbejte na dostatek přirozeného pohybu.

Zapojte dítě do domácích prací a pověřte ho drobnými úkoly.

Upevňujte prostorovou orientaci dítěte.

Trénujte s dítětem ranní vstávání a pravidelné ukládání k večernímu spánku.

Těšte se společně na školu.

Posilujete jeho sebedůvěru a emoční stabilitu.

Rozvíjíte řeč, slovní zásobu, pozornost, naslouchání, fantazii dítěte.

Učí se uplatňovat základní společenská pravidla, nebát se komunikace v různém prostředí.

Získává nové zkušenosti a poznatky, rozvíjí paměť, učí se nová slova.

Vaše účast posiluje jeho citovou zralost, dítě si osvojuje pravidla, učí se činnost dokončit.

Dítě si rozvíjí nejen pohybové dovednosti, ale i myšlení, koordinaci oka a ruky, grafomotoriku.

Podporujete jeho sebeobsluhu, samostatnost a zodpovědnost. Dítě se učí řešit problémy.

Porozumění pojmům nahoře, dole, vlevo, vpravo, před, za usnadní dítěti počátky čtení, psaní a počítání.

Usnadníte sobě i dítěti přechod na nový denní režim a plnění povinností.

Pokud se dítě bude těšit do školy, adaptace na školní prostředí bude probíhat snadněji.

Příloha č. 2

Možný vzor žádosti o přijetí:

Žádost zákonných zástupců o přijetí k základnímu vzdělávání od školního roku

Jméno a příjmení zákonného zástupce:

Místo trvalého pobytu zákonného zástupce

(popřípadě jiná adresa pro doručování):

**telefonní číslo: *e-mailová adresa:*

Podle ustanovení § 36 odst. 4 a 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, žádám o přijetí k základnímu vzdělávání

v základní škole

Jméno a příjmení dítěte: Datum narození

Místo trvalého pobytu dítěte

Informace o dosavadním vzdělávání dítěte:

.....
Pozn. Zákonný zástupce uvede:

- a) mateřskou školu, ve které se dítě vzdělává nebo je individuálně vzděláváno,*
- b) základní školu, v jejíž přípravné třídě nebo přípravném stupni se dítě vzdělává,*
- c) zahraniční školu na území ČR, ve které se dítě vzdělává a ve které ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky podle § 38a školského zákona, nebo*
- d) údaj, že se na dítě nevztahuje povinné předškolní vzdělávání, pokud se dítě nevzdělává v žádné škole podle písmen a) až c).*

Další informace (údaje o speciálních vzdělávacích potřebách, které mohou mít vliv na počet žáků ve třídě nebo pro účely nastavení vhodných podpůrných opatření pro budoucího žáka školy):

.....
Pozn. Tyto další informace nemají vliv na rozhodnutí ředitele o přijetí/nepřijetí, s výjimkou nespádového žáka, pokud by jeho přijetím byl porušen limit počtu žáků s priznanými podpůrnými opatřeními dle § 17 odst. 2 vyhlášky č. 27/2016 Sb. nebo nejvyšší počet žáků ve třídě podle § 4 odst. 5 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

V dne Podpis zákonného zástupce:

Datum doručení: Registrační číslo:

Počet listů: Počet příloh:

(např. doporučení školského poradenského zařízení, případně další s ohledem na individuální případ – soudní rozhodnutí apod.)

** nepovinný údaj; vhodné do žádosti uvést s ohledem na pružnost správního řízení*

Příloha č. 3

Možný vzor rozhodnutí o přijetí (hromadné zveřejnění registračních čísel přijatých dětí)

Č. j.:

Datum:

ROZHODNUTÍ

o přijetí žáků k základnímu vzdělávání od školního roku

Ředitel základní školy, jejíž činnost vykonává, jako věcně a místně příslušný správní orgán ve smyslu ustanovení § 46, § 165 odst. 2 písm. e) a § 183 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl, že

vyhovuje žádosti o přijetí do prvního ročníku základního vzdělávání

v základní škole..... od školního roku

u dětí s těmito evidenčními čísly:

„Seznam evidenčních čísel dětí/žadatelů, pod kterými byly přijímány žádosti o přijetí do prvního ročníku základního vzdělávání.“

⁴Odůvodnění:

Odůvodnění rozhodnutí není třeba, jestliže správní orgán prvního stupně všem účastníkům v plném rozsahu vyhoví.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možné se odvolat ve lhůtě do 15 dnů od data převzetí tohoto rozhodnutí, a to prostřednictvím ředitele základní školy..... ke krajskému úřadu

Podpis a datum podpisu ředitele školy

Datum zveřejnění rozhodnutí

„Otisk úředního kulatého razítka“

⁴ nepovinný údaj

Příloha č. 4

Možný vzor rozhodnutí o nepřijetí

Č. j.:

Datum:

ROZHODNUTÍ

o nepřijetí dítěte k základnímu vzdělávání od školního roku

Ředitel základní školy, jejíž činnost vykonává, podle ustanovení § 46 a § 165 odst. 2 písm. e) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, posoudil žádost o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání ze dne, podanou prostřednictvím zákonného zástupce dítěte:

jméno a příjmení zákonného zástupce

místem trvalého pobytu

a rozhodl takto:

jméno a příjmení dítěte, narozen(á)

místem trvalého pobytu (dále jen účastník řízení),

se **nepřijímá** k základnímu vzdělávání v základní škole, jejíž činnost vykonává

..... se sídlem (dále jen základní škola), od

.....

Odůvodnění:

Řízení o přijetí k základnímu vzdělávání bylo zahájeno na základě žádosti účastníka řízení, kterou podal/a dne, prostřednictvím svého zákonného zástupce.

Do základní školy byly k základnímu vzdělávání pro školní rok děti přijímány na základě doložení trvalého pobytu dítěte ve stanoveném školském obvodu spádové školy a dále dle souboru kritérií sestavených ředitelem školy, na jejichž základě bylo stanoveno pořadí žadatelů.

Zvolená kritéria byla

Ředitel základní školy rozhodl o nepřijetí k základnímu vzdělávání proto, že žadatel
(např. „nesplnil tato kritéria: ..., získal ... bodů, umístil se na ... místě, přičemž přijato mohlo být
... dětí“).....

Kritéria jsou od zveřejněna na webových stránkách školy, zákonný
zástupce s nimi byl seznámen

Zákonnému zástupci bylo v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu umožněno seznámení
s podklady rozhodnutí tím, že
byl ve vyhlášení zápisu uveden termín ...
byl vyzván dopisem/datovou zprávou ze dne ...
byl informován při zápise.

Zákonný zástupce svého práva nevyužil / využil a uvedl, že

Ředitel školy k tomu uvádí, že

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání se
podává prostřednictvím ředitele základní školy, jejíž činnost vykonává základní škola
..... ke krajskému úřadu

Podpis a datum podpisu ředitele školy

„otisk úředního kulatého razítka“